

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 42, 2016

Nummer 42, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3123](#) 12-10-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3101](#) 12-10-2016

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:4084](#) 11-10-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3124](#) 05-10-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:5578](#) 07-07-2016

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2016:5819](#) 23-09-2016

RECHTSPRAAK

Kinderrechter verlengt ambtshalve de ondertoezichtstelling en de machtiging tot uithuisplaatsing voor de duur van twee maanden zonder partijen te horen; herstel van het verzuim in hoger beroep; geen schending van artikel 6 en 8 EVRM. Hoger beroep wordt verworpen wegens gebrek aan belang.

De moeder is in hoger beroep gekomen van de beschikking tot verlenging van de ondertoezichtstelling en van de machtiging van uithuisplaatsing voor de duur van twee maanden. De moeder heeft inhoudelijk geen bezwaar tegen de verlengingen, maar vindt dat de gevolgde procedure, in het bijzonder het afzien van het horen, niet correct is. Er is daarom strijd met artikel 6 en 8 EVRM.

Het hof overweegt dat uit de bestreden beschikking kan worden afgeleid dat de reden voor de rechtbank om de ondertoezichtstellingen en de machtiging tot uithuisplaatsing ambtshalve voor een korte periode te verlengen zonder partijen te horen, is gelegen in het feit dat naast het verzoek verlenging ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing (van 13 september 2015 tot 13 maart 2016) ook een zaak/verzoek aanhangig was tot beëindiging van het gezag. De rechter achtte het van belang die zaken samen – gecombineerd – ter zitting te behandelen, maar de agenda van de rechtbank maakte het niet mogelijk de zaak eerder op zitting te behandelen dan na de expiratedatum. Voorts leidt het hof uit het dossier af dat geen sprake was van een spoedbeslissing, zoals bedoeld in artikel 800 lid 3 en 809 lid 3 Rv, waarbij kan worden afgeweken van het beginsel van hoor en wederhoor.

Naar het oordeel van het hof heeft de rechtbank ten onrechte afgezien van het horen van partijen over het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling en de machtiging tot uithuisplaatsing, nu een wettelijke basis daarvoor ontbrak. De moeder heeft in zoverre terecht hoger beroep ingesteld tegen de bestreden beschikking. Het hof overweegt voorts dat het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling en van de machtiging tot uithuisplaatsing thans in hoger beroep opnieuw wordt getoetst. Het geconstateerde verzuim is derhalve in hoger beroep hersteld, nu de moeder door het hof alsnog in de gelegenheid is gesteld haar standpunt toe te lichten. Het hof verwijst naar de uitspraak van de Hoge Raad van 26 maart

2004 (ECLI:NL:HR:2004:AO1991, r.o. 3.6) waarin onder meer is overwogen dat het hoger beroep mede ertoe strekt in eerste instantie gemaakte fouten te herstellen, ook indien deze door de eerste rechter zijn gemaakt. Evenals in die zaak geldt dat artikel 6 en 8 EVRM niet zijn geschonden, omdat bij de toetsing van de onderhavige gang van zaken aan deze verdragsbepalingen, de procedure in haar geheel moet worden gezien en dan moet worden geoordeeld dat de gebrekkige behandeling van de zaak door de kinderrechter, in hoger beroep voldoende is gecompenseerd.

Nu namens de moeder uitdrukkelijk is verklaard dat zij inhoudelijk geen bezwaar heeft tegen de beslissing tot verlenging van de ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing, zal het hof het hoger beroep echter verwerpen wegens gebrek aan belang.

Kanttekening: De beschikking overtuigt niet door eerst te overwegen dat terecht hoger beroep is ingesteld wegens het niet horen en vervolgens tot slot het hoger beroep te verwerpen wegens gebrek aan belang. Procedureel had de moeder wel belang, inhoudelijk niet omdat zij het eens was met de verlengingen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3101

Zaaknummer: 200.192.541/01

RECHTSPRAAK

Partijen bereiken voorafgaande aan de zitting overeenstemming dat de man geen kinderalimentatie verschuldigd is omdat hij geen draagkracht heeft. Het hof vindt dat de mondelinge behandeling toch moet doorgaan en gelast die. Het staat partijen immers niet geheel vrij om in het nadeel van een kind af te wijken van de wettelijke uitgangspunten ten aanzien van de kinderalimentatie.

Partijen hebben het hof bericht dat zij overeenstemming hebben bereikt, kort gezegd inhoudende dat aan de zijde van de man geen draagkracht is voor het voldoen van kinderalimentatie. De geplande zitting hoefde, gelet daarop, niet door te gaan.

Het hof heeft partijen daarop bericht dat het ontbreken van draagkracht aan de zijde van de man niet voorshands uit de door de man in het geding gebrachte stukken is gebleken. Omdat het partijen niet geheel vrijstaat om in het nadeel van minderjarigen af te wijken van de wettelijke uitgangspunten die ten grondslag liggen aan kinderalimentatie en om de discrepantie tussen de overgelegde stukken en de overeenstemming van partijen te bespreken, heeft het hof de mondelinge behandeling doorgang laten vinden.

Het hof overweegt dat tussen partijen vaststaat dat de man op dit moment geen draagkracht heeft om enige kinderalimentatie te voldoen. Gelet op de na afloop van de mondelinge behandeling overgelegde stukken en het verhandelde ter terechtzitting, is het hof van oordeel dat de bestreden beschikking van de aanvang af niet heeft voldaan aan de wettelijke maatstaven, omdat de man onvoldoende draagkracht had en heeft om enige kinderalimentatie te voldoen.

Gelet op het feit dat de man de minderjarigen circa drie dagen per week bij zich heeft in het kader van de zorgregeling, ziet het hof aanleiding om de man ook niet de minimumbijdrage van € 25 per kind per maand op te leggen.

Het hof vernietigt de bestreden beschikking en wijst het inleidende verzoek van de vrouw alsnog af.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3123

Zaaknummer: 200.188.903/01

RECHTSPRAAK

Herstelbeschikking door de rechtbank. Gaat de beroepstermijn lopen vanaf de oorspronkelijke beschikking of vanaf de herstelbeschikking?

De vrouw is in hoger beroep gekomen van een (herstel)beschikking van de Rechtbank Noord-Holland van 13 januari 2016, waarbij de beschikking van 25 november 2015 wordt verbeterd.

Ter beantwoording aan het hof ligt de vraag voor of de vrouw ontvankelijk is in het door haar ingestelde hoger beroep. De bestreden beschikking is uitgesproken op 25 november 2015 en verbeterd bij herstelbeschikking van 13 januari 2016. De vrouw is tegen de herstelbeschikking op 30 maart 2016 in hoger beroep gekomen. De vraag is of dit geacht moet worden tijdig te zijn geweest.

Krachtens artikel 31 lid 1 Rv verbetert de rechter te allen tijde op verzoek van een partij of ambtshalve in zijn beschikking een kennelijke rekenfout, schrijffout of andere kennelijke fout die zich voor eenvoudig herstel leent. Criterium voor de toepassing van artikel 31 Rv is of voor partijen en derden direct duidelijk is dat van een vergissing sprake is. De fout moet – mede in het licht van de stellingen van partijen – niet voor redelijke twijfel vatbaar zijn en voor derden op het eerste gezicht duidelijk zijn. Na verbetering treedt de verbeterde uitspraak met terugwerkende kracht in de plaats van de oorspronkelijke uitspraak. De oorspronkelijke uitspraak krijgt geen nieuwe datum en er gaat geen nieuwe beroepstermijn lopen. Aangezien het gaat om verbetering van een kennelijke fout hebben partijen immers met de mogelijkheid van verbetering rekening kunnen houden.

Ter zitting in hoger beroep is gebleken dat tussen partijen niet in geschil is dat er in casu sprake is van een verbetering van een kennelijke rekenfout en dat er derhalve sprake is van een herstelbeschikking. Ook het hof merkt de beschikking van 13 januari 2016 ambtshalve als herstelbeschikking aan. Aangezien door de herstelbeschikking de appèltermijn niet opnieuw is gaan lopen, omdat de verbeterde uitspraak met terugwerkende kracht in de plaats van de uitspraak van 25 november is getreden, is het door de vrouw ingestelde hoger beroep niet binnen de beroepstermijn ingediend. De vrouw is derhalve niet-ontvankelijk in haar hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 11-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:4084

Zaaknummer: 200.188.357/01

RECHTSPRAAK

Draagplicht voor de kosten van de gemeenschappelijke huishouding. Het hof oordeelt op grond van de huwelijkse voorwaarden dat sinds het einde van de gemeenschappelijke huishouding ieder van de echtgenoten zijn eigen kosten van de huishouding dient te voldoen en partijen over en weer geen draagplicht meer hebben aan de kosten van de huishouding van de ander.

De vrouw is in hoger beroep gekomen van de beschikking van de rechtbank. Zij voert onder andere aan dat de rechtbank er ten onrechte van uit is gegaan dat zij over de periode na haar vertrek uit de echtelijke woning tot aan de datum van de inschrijving van de echtscheiding huurpenningen verschuldigd is voor de huur van de echtelijke woning. Na haar vertrek uit de echtelijke woning nam zij geen deel meer aan de gemeenschappelijke huishouding. De man had het woongenot met uitsluiting van de vrouw. Er was geen gemeenschappelijke huishouding meer, dus ook geen kosten van een gemeenschappelijke huishouding.

Het hof overweegt als volgt. Op grond van artikel 1:84 lid 1 en 3 BW kunnen partijen bij schriftelijke overeenkomst afwijken van de regel dat de kosten van de huishouding ten laste van het gezamenlijke inkomen komen en als het inkomen niet toereikend is ten laste van het gemeenschappelijke vermogen of anders ieders eigen vermogen, alles naar evenredigheid.

In dit geval zijn partijen bij huwelijkse voorwaarden overeengekomen dat de kosten van de gemeenschappelijke huishouding door de echtgenoten worden gedragen naar evenredigheid van ieders inkomen.

Het hof begrijpt dit artikel, zoals toegelicht ter zitting, aldus dat zolang er sprake is van een gemeenschappelijke huishouding, de kosten van die gemeenschappelijke huishouding moeten worden gedragen door de echtgenoten naar evenredigheid van ieders inkomen. Zodra er geen gemeenschappelijke huishouding meer bestaat, is die draagplicht komen te vervallen. Partijen zijn aldus afgeweken van de wettelijke regel bij schriftelijke overeenkomst.

Nu de regeling in de huwelijkse voorwaarden zich beperkt tot een gemeenschappelijke huishouding brengt een uitleg naar redelijkheid met zich dat bij beëindiging van deze

gemeenschappelijke huishouding ieder van partijen vanaf dat tijdstip zijn eigen kosten van de huishouding dient te voldoen, en partijen over en weer geen fourneer- en draagplicht meer hebben. Nu vaststaat dat de vrouw vanaf oktober 2014 niet meer in de voormalige echtelijke woning woonachtig was en partijen na die datum niet meer de intentie hadden om met elkaar verder te leven, is er naar het oordeel van het hof vanaf die datum dan ook geen sprake meer van een gemeenschappelijke huishouding. De grief van de vrouw slaagt. Het hof zal de bestreden beschikking in zoverre vernietigen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 05-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3124

Zaaknummer: 200.182.494/01

RECHTSPRAAK

De stiefouder doet een eenzijdig verzoek tot gezamenlijk gezag met de moeder (artikel 1:253t BW). De moeder steunt het verzoek niet. De rechtbank gaat voorbij aan de eis dat dit verzoek samen met de ouder van het kind moet worden ingediend. De rechtbank wijst vervolgens het verzoek tot gezamenlijk gezag toe.

De stiefouder verzoekt gezamenlijk met de moeder te worden belast met het ouderlijk gezag over het kind ex artikel 1:253t BW. De vrouw verweert zich tegen dit verzoek en stelt primair dat het verzoek niet voldoet aan de vereisten van artikel 1:253t BW.

De rechtbank overweegt dat artikel 1:253t lid 1 BW bepaalt dat, indien het gezag over een kind bij een ouder berust, de rechtbank op gezamenlijk verzoek van de met het gezag belaste ouder en een ander dan de ouder die in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat, hen gezamenlijk met het gezag over het kind kan belasten. De rechtbank is van oordeel dat in deze zaak voorbijgegaan moet worden aan het formele wettelijke vereiste dat het verzoek om de stiefvader gezamenlijk met de moeder te belasten met het gezag over het kind door partijen gezamenlijk moet worden gedaan en verklaart de stiefvader ontvankelijk in zijn verzoek. Ook al staat onbetwist vast dat de man niet in een familierechtelijke betrekking tot het kind staat, is tussen hen wel sprake van *family life* zoals bedoeld in artikel 8 EVRM. Dit blijkt onder meer uit de volgende omstandigheden:

(1) De stiefvader heeft vanaf het moment dat het kind ongeveer één jaar oud was samen met de moeder de zorg voor het kind gedragen en hem sedertdien mede opgevoed.

(2) De geslachtsnaam van het kind is in 2014 gewijzigd in die van de stiefvader.

(3) Tot voor kort heeft het kind niet anders gedacht dan dat de stiefvader zijn biologische vader was.

(4) Partijen hebben gedurende hun relatie, het daaropvolgende huwelijk en ook na ontbinding van het huwelijk geen onderscheid willen maken tussen beide kinderen als het om hun verzorging en opvoeding gaat.

De uit artikel 1:253t BW voortvloeiende regel dat alleen op gezamenlijk verzoek het gezamenlijk gezag kan worden toegekend is naar het oordeel van de rechtbank in dit geval een ongeoorloofde beperking van het door artikel 6 lid 1 EVRM gegarandeerde recht van de stiefvader op toegang tot de rechter ter vaststelling van het aan artikel 8 lid 1 EVRM ontleende (burger)recht op ‘eerbiediging van het recht op een gezinsleven’. Het voorgaande leidt ertoe dat de rechtbank toekomt aan een inhoudelijke beoordeling van het verzoek. De rechtbank wijst vervolgens het verzoek tot gezamenlijk gezag toe.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 23-09-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2016:5819

Zaaknummer: C/01/300602 / FA RK 15-5913_2

RECHTSPRAAK

In hoger beroep is de vraag aan de orde of de echtscheidingsbeschikking tijdig is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand?

De rechtbank heeft bij beschikking de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en nevenvoorzieningen getroffen. De man is in hoger beroep gekomen van deze beschikking. De grieven van de man zien op de nevenvoorzieningen. Tijdens de procedure is gebleken dat de echtscheidingsbeschikking (nog) niet is ingeschreven in registers van de burgerlijke stand.

Het hof overweegt dat conform artikel 1:163 BW lid 3 BW een verzoek tot inschrijving dient te worden gedaan uiterlijk zes maanden na de dag waarop de beschikking in kracht van gewijsde is gegaan. De Hoge Raad heeft bij uitspraak van 30 maart 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BV1029) onder rechtsoverweging 3.4 het volgende overwogen:

‘(...)

Het gaat hier om het geval dat hoger beroep is ingesteld van een echtscheidingsbeschikking en in dat hoger beroep vernietiging is verzocht van die beschikking als geheel, maar in het appelverzoekschrift noch in het appelverweerschrift grieven zijn gericht tegen de echtscheiding, zodat de appelrechter tot het oordeel moet komen dat de echtscheiding onherroepelijk is geworden.

Op de gronden vermeld in HR 22 oktober 2010, [ECLI:NL:HR:2010:BN1258, toevoeging hof], rov. 3.6, moet evenwel worden aangenomen dat ook in dit geval de echtscheidingsbeschikking eerst “in kracht van gewijsde gaat” als bedoeld in artikel 1:163 lid 3 BW (zodat de daar bedoelde zesmaandentermijn een aanvang neemt) nadat de appelbeschikking in kracht van gewijsde is gegaan waarin dit wordt geconstateerd of waaruit dit - zoals uit de appelbeschikking in deze zaak - genoegzaam blijkt. Een andere opvatting zou immers tot vergelijkbare onwenselijke gevolgen leiden als genoemd in die uitspraak, te weten - in dit geval - (i) dat de verweerder in hoger beroep onder omstandigheden de echtscheidingsbeschikking reeds ter inschrijving aan de ambtenaar zou moeten aanbieden op straffe van verval van zijn recht daartoe, hoewel (mogelijk) over de echtscheiding zelf nog een appel- of cassatieprocedure loopt, en (ii) dat de ambtenaar dan zou moeten beoordelen of het hoger beroep zich mede tegen de echtscheidingsbeschikking keert,

voordat daarover een onherroepelijke rechterlijke beslissing is gegeven en zonder dat dit aanstonds uit het appelverzoekschrift of het appelverweerschrift duidelijk is.

(...)'

Het hof stelt – gelet op het voorgaande – vast dat de echtscheiding weliswaar onherroepelijk is, maar dat in dit geval de echtscheidingsbeschikking eerst in kracht van gewijsde gaat zodra de onderhavige appèlbeschikking in kracht van gewijsde is gegaan. Dit heeft tot gevolg dat de echtscheidingsbeschikking uiterlijk zes maanden nadat de beschikking van het hof in kracht van gewijsde is gegaan, kan worden ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:5578

Zaaknummer: 200.172.136